

سۇئال

ئەرنىڭ ئايالنىڭ چېچىنى كېسىش ۋە بوياشتىن چەكلىشى توغرىمۇ؟، ئايال شەرىئەتتە يولغا قويغان ئىشلارنى ئېرى رازى بولمىغان ئەھۋال ئاستىدا قىلىسچۇ؟ گۇناھ - مەئسىيەت بولمايدىغان ئىشلاردا ئايالنىڭ ئېرىگە ئىتائەت قىلىشىنىڭ چەك - چېگراسى نېمىلەردىن ئىبارەت؟.

تەپسىلىي جاۋاب

بارلىق ھەمدۇ - سانا ۋە ماختاشلار ئاللاھقا خاستۇر.

ئايالنىڭ ئېرىگە ئىتائەت قىلىشى ۋاجىپ بولىدۇ، چۈنكى ئۇ ئايالنىڭ ھامىيىسى ئاستىدا بولغانلىقىنى چۈندۈر. بۇ ھەقتە ئاللاھتا ئالمۇنداق دەيدۇ: **الرِّجَالُ قَوَّמוْنَ عَلَى النِّسَاءِ** تەرجىمىسى: **ئەرلەر ئاياللارنىڭ ھامىيلىرىدۇر** [سۈرە نىسا 34 - ئايەتنىڭ بىر قىسمى].

ئىبنى كەسىر (ئاللاھتۇنىڭغا رەھمەت قىلسۇن)، ئەلىئىبنى ئەبى تەلھەنىڭ ئىبنى ئابباس رەزىيەللاھۇ ئەنھۇدىن **ئەرلەر ئاياللارنىڭ ھامىيلىرىدۇر** دېگەن ئايەتنى تۆۋەندىكىدەك تەپسىرلىگەنلىكىنى بايان قىلىدۇ: ئەرلەر ئاياللارنىڭ ئەمىرلىرى. يەنى ئاياللارنىڭ ئەرلىرىگە ئىتائەت قىلىشى، ئاللاھبۇيرۇغان ئىشلاردا ۋە ئۆز ئەھلىگە ياخشىلىق قىلىشتا، ئېرىنىڭ مال - دۇنياسىنى مۇھاپىزەت قىلىشتا بولىدۇ دېگەن. شۇنىڭغا ئوخشاشلا مۇقاتىل ۋە سەددى، دەھھاكلار مۇشۇنداق دېگەن. [تەپسىر ئىبنى كەسىر 2293].

ئايالنىڭ ئېرىگە ئىتائەت قىلىشى ۋاجىپ بولغان ئىشلار ئىچىدىن، تۆۋەندىكى ئىككى تۈرلۈك ئىش مۇستەسنادۇر:

بىرىنچى: گۇناھ - مەئسىيەتكە ئېلىپ بارىدىغان ئىشلاردا ئەرگە ئىتائەت قىلمايدۇ. يەنى ۋاجىپ بولغان ئىشلارنى تەرك قىلىش ياكى ھارام ئىشلارنى قىلىشقا بۇيرۇلغاندا، ئايالنىڭ ئېرىگە ئىتائەت قىلىشىغا يېزىلغان بولمايدۇ. بۇ ھەقتە پەيغەمبىرىمىز مۇھەممەد ئەلەيھىسسالام مۇنداق دېگەن: **ئاللاھقا ئاسىيلىق قىلىش بەدىلىگە، بەندىگە ئىتائەت قىلىش يوق**. [بۇ خارىرىۋايىتى 6830 - ۋە مۇسلىم رىۋايىتى 1840 - ھەدىسلەر].

ئىككىنچى: ئەرگە ئىتائەت قىلىش نەتىجىسىدە، ئايال ئۇچۇن زىيانلىق ياكى ئۇ ئايالنىڭ ھوقۇقى دەخلىگەن ئۇچراشقا ئېلىپ بارىدىغان ئىشلار بولسا، بۇ ھالەتتە ئايالنىڭ ئېرىگە ئىتائەت قىلىشىغا يېزىلغان بولمايدۇ. پەيغەمبىرىمىز مۇھەممەد ئەلەيھىسسالام بۇ ھەقتە مۇنداق دېگەن: **شۇبھىسىزكى، ئىتائەت قىلىش ياخشى ئىشلاردا بولىدۇ**. [بۇ خارىرىۋايىتى].

يەنە بىر ھەدىستە پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام مۇنداق دەيدۇ: **ئۆزىڭمۇ ۋە باشقىلارغىمۇ زىيان يەتكۈزۈش يوق.** [ئىبنىماجە ۋە دار قۇتنى رىۋايىتى].

ئايالنىڭ چېچىنى كېسىشى ۋە بويىشى شەرتلىك ئەھۋالدا جايىز بولۇپ، ئۇلارنىڭ ئەلەرىگە، كاپىر ۋە پاسىق ئاياللارغا ئوخشىۋېلىشتىن ساقلىنىشى ھەمدە قارا بويىقتا بويما سىلىقى كېرەك.

ئەگەر ئېرى ئايالنىڭ چېچىنى كېسىش ۋە بويىشىغا رۇخسەت قىلمىسا، ئۇ ئىشلارنى قىلىشى جايىز بولمايدۇ. شۇنداقلا ئايالنى گۇناھ ئىشلارغا بۇيرۇمىسىلا، ئۇنىڭغا بويىسۇنۇشى لازىم بولىدۇ.

چاچ ئاياللارنىڭ گۈزەللىكىنى نامايەن قىلىدىغان ئاساسلىق ئامىل ئىكەنلىكىدە شەك يوق. شۇنداقلا ئايالنىڭ ئۆز ئېرى ئۈچۈن گۈزەللىنىشى ئەرنىڭ ھەققىدىندۇر.

ئاللاھ ھەممىدىن توغرىسىنى بېلگۈچىدۇر.